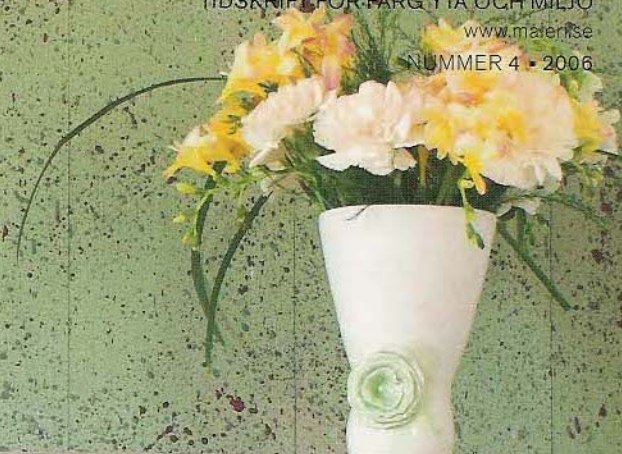

MÅLERI

AKTUELLT MÅLERI
TIDSKRIFT FÖR FÄRG YTA OCH MILJÖ
www.malerise.se
NUMMER 4 • 2006

tema:

Måleri och politik

UR INNEHÅLLET: SKATTEVERKET FÅR EXTRA RESURSER FÖR EFFEKTIVARE KONTROLL ■ DEN TUNGA
BROTTLIGHETEN ÖKAR I BYGGBRANSCHEN ■ ROT BLIR AVDRAG FÖR HUSHÅLLSNÄRA TJÄNSTER

ENTREPRENÖR

(enl Nationalencyklopedien): "person som i konkret handling skapar ny affärsverksamhet. Detta kan ske t ex genom kommersialisering av en teknisk innovation eller genom att man organiserar marknaden på ett nydanande sätt" Syftet med denna nya artikelserie är att lyfta fram visionära företag i branschen som på olika sätt kan inspirera andra och ge nya infallsvinklar på företagandet.

DE "RIKTIGA" ENTREPRENÖRERNA

Tre riktiga yrkesmän

Tre unga kvinnor som längtar till Paris.

Men inte till modehusen, romantiken eller Champs Elysées.

Det är moddlare i svinborst och tvåspetspenslar av ekorrhår de drömmer om.

TEXT PER HÖGFELDT FOTO STIG-GÖRAN NILSSON

Det är ett fingeravtryck i ekådringen på dörren i farstun på Tomtebogatan 9a i Stockholm. Trots flera tydliga anslag som talar om att det är nymålat har någon varit framme och petat.

- Det är ett litet bekymmer vi har. Folk tror inte det är sant att det är målat, så då måste de känna efter, förklarar Hanna Säfström, som tillsammans med Sara Kebbon och Lotta Hammar utgör Karla Design & Dekorationsmaleri.

Annars ser de tre unga målarna inte särskilt bekymrade ut. Det är glatt humör, gott om jobb och full fart för dem och deras företag som de grundade 2000. De dagar vi följer dem är de undantagsvis samlade alla tre på samma objekt, en bostadsrättsförening i Vasastan, vars uppfräschade trappuppgångar såväl designats som utförs av Hanna, Sara och Lotta.

SARA STÅR UPPFLUGEN på en aluminiumställning och skapar imiterad carraramarmor, ett arbete som fordrar både känsla och teknik och där hon använder inte mindre än fem olika specialpenslar för att nå ett - anser vi - häpnadsväckande resultat. I en annan uppgång frambringar Lotta ekpanel med millimeterprecision i ådringen medan Hanna drar den fina skiljelinjen mellan carrara och den "inlagda" kolmårdsmarmor i farstuväggen.

När det är färdigt är skillnaden kolossal jämfört med hur det såg ut innan de tre grep in och fastigheten kommer att ha en interiör helt kongenial med byggtiden, som är tidigt 1900-tal. Dekorationsmaleri handlar inte minst om trovärdiga illusioner.

- Är det riktigt bra är det ingen som ser vårt jobb, sammanfattar Lotta.

Det låter paradoxalt, ty resultatet både syns och ger en behaglig känsla, vilket alltfler bostadsrättsföreningar inser, både av estetiska och ekonomiska skäl.

- Vårt arbete höjer fastighetens värde enormt, konstaterar Hanna enkelt.

DET ÖKADE ANTALET bostadsrätter i storstäderna är en förklaring till det gamla dekorationsmaleriets renässans på

senare år. En annan orsak, menar de tre målarna, kan vara allmänhetens allt större intresse och förståelse för bevarandet av kulturarvet, ytterligare en är trenden med alla inredningsprogram i tv-kanalerna.

- Och så tidningarna, skrattar Sara, som själv varit "omslagsflicka" i Sköna Hem.

Hennes eget intresse för yrket började redan i flickären hemma på Öland.

- Jag är uppvuxen på en folkhögskola där det gick många konstnärer. När jag for till Stockholm trodde jag att jag skulle bli skådespelare men måleriet tog alltmer över.

Således sökte Sara Kebbon till, och kom in på, den berömda dekorationsmåleriskolan Cours Renaissance i Paris. Samma skola genomgick Lotta Hammar ett par år senare. Också hon har haft målarintresset sedan barnsben.

- Ändå gick jag treårig ekonomisk linje på gymnasiet - och undrade hela tiden vad jag gjorde där. Det var först när jag fortsatte på en konstskola och kom in på marmorering som jag kände att jag hamnat rätt.

Hanna Säfström är den enda av de tre som har en traditionell målarutbildning; hon gick målarlinjen på S:t Eriks yrkesgymnasium i Stockholm och har därefter gått lärling och varit anställd som "vanlig" målare. Men också Hanna har utbildat sig i dekorationsmaleri i Frankrike, närmare bestämt i Bretagne.

FRANKRIKE ÄR NÅGOT av dekorationsmålarnas Mekka, det framgår då Hanna, Lotta och Sara samlas i det tillfälliga kafferummet på Tomtebogatan med några ömt vårdade penslar på bordet, flera av dem inköpta i en liten specialbutik i elfte arrondissementet i den franska huvudstaden, i samband med en dekorationsmålningsmessa häromåret.

- Det här är en fin 94:a. Känn så mysig och mjuk den är i strukturen, menar Lotta och håller fram föremålet för beundran.

Det är inte ett årgångsvin hon visar upp - utan en fördrivare i grävlingshår för marmorering.

Och titta på den här tvåspetspenseln. De har så fantastiska penslar i Frankrike. För att inte tala om deras mahognypaletter, fortsätter Sara närmast drömskt.

Hanna tar för sin del fram en tvättsvamp – "det är bara äkta natursvamp som gäller" – och en snörslå av samma slag som använts sedan 1800-talet. Hon och kollegerna för på ett otvunget sätt med sig de gamla metoderna och redskapen in i 2000-talet.

– Efter en tid märker man att allt går igen. Just nu verkar 1920-talet inne igen.

Men man måste ha en bra grundkunskap i det traditionella dekorationsmåleriet. Då kan man ta sig an det mesta och också använda kunskaperna i helt modern design, säger 29-åriga Hanna, yngst av de tre.

ALLA DELÄGARNÄ BÖRjade med varsitt eget företag inom dekorationsmåleri. Sara 1993, Lotta 1995 och Hanna 1999.

– Att starta eget var enda möjligheten att få göra det man ville. Jag hade väl inte vett att vara nervös. Men hade jag vetat då hur mycket slit det skulle bli, ja då undrar jag hur jag hade gjort. Fast vi har ju alla tre så förtvivlat gärna velat att det skulle funka, berättar Sara.

Fungerat har det också gjort på senare år, inte minst sedan de tre dåvarande konkurrenterna möttes på en utställning i Norrköping 1999 och så småningom beslöt sig för att slå ihop sina "målarpåsar", vilket skedde följande år.

– Det är skönt att ha arbetskamrater. Vi har glädje av varandra och kan bolla roliga idéer mellan oss. Dessutom kan vi äta oss större jobb som vi inte skulle ha klarat ensamma, konstaterar Lotta.

NÅGRA PROBLEM ATT få jobb, stora som små, har Karla Design & Dekorationsmåleri inte idag. Kundkretsen är stor och växande, det framgick exempelvis då företaget nyligen firade sexårsjubileum med öppet hus i ateljén på Östermalm. Egentligen borde kalaset varit på femårsdagen, men...

– Tiden går och vi jobbar mest på och är inte så bra på att stanna upp en stund och få tycka att vi faktiskt är ganska bra. Så vi missade femårsfirandet, skrattar Hanna Säfström.

– Tvåhundra personer kom till kalaset och glada är även Lotta och Sara åt minnet, inte minst åt happeningen med försäljningen av sex kvadratmeterstora dukar som genom åren nyttjats till att torka av färg på. Tjejerna satte rent gallerimässiga titlar på "konstverken", som sålde strålande. "Mahognydörren går inte att öppna", exempelvis, gick problemfritt för begärda 4 600 kronor.

– Är man entreprenör så är man, ler tre skickliga och muntra företagare, vilka kanske inte helt motsvarar den gängse bilden av Sveriges målarmästare.

NAMN: Hanna Säfström.

ÅLDER: 29 år.

BOR: Södermalm i Stockholm.

FAMILJ: Sambon Mats.

GÖR: Dekorationsmålare och färgsättare. Delägare, Karla Design & Dekorationsmåleri.

FAVORITFÄRG: "Kan inte svara på det. Det skiftar med omständigheterna."

TYCKER MINST OM: "Samma där. En "full" färg kan passa fint i sitt sammanhang."

MÅLADE SENAST OM HEMMA: "Hela lägenheten för ett och ett halvt år sedan."

NATURLIGTVIS ÄR DE ovanliga också däri att de faktiskt är unga kvinnor i en av tradition och alltjämt mycket manlig bransch.

– Jag har fått frågan "om din pappa är målare" eller "du kanske är här som elev". Men när förväningen släppt är inställningen bara positiv. De flesta verkar glada över tjejer på arbetsplatserna – och när man väl visat att man kan jobbet, då köper folk det till 110 procent, berättar Hanna.

Själv förklarar hon och kamraterna attityderna, hos såväl kunder som målarkolleger, inte som fördomar eller motstånd utan mer som ett resultat av förväntningar som inte motsvarar verkligheten, i detta fall en kunnig och traditionellt skolad kvinnlig målare.

– Vi har ju alla våra bilder. Det är som om jag, när jag hämtar mina barn på dagis, skulle mötas av en Hells Angels-kille som började berätta om dagens mellanmål och blöjbyten. Då skulle jag också haja till, garvar Lotta Hammar.

EN GÅNG HÖLL HON emellertid på att tappa sitt goda humör. Det var när hon skulle marmorera en hotellrumsvägg i Bromma och kände inte mindre än åtta par manliga målare i nacken, alla kritiskt granskande.

– I sådana lägen känns det som att man som kvinna måste vara ännu bättre för att bli godkänd.

Lotta klarade tydligen provet, för de åtta herrarna avlägsnade sig strax, till synes nöjda med vad de sett. Men nästa dag stod åter en av dem där och glodde. Då var det nära att Lotta sa ifrån – men den manlige kollegan tog udden av hennes ilska och gjorde henne istället riktigt glad.

NAMN: Sara Kebbon.

ÅLDER: 36 år.

BOR: Mälarhöjden i södra Stockholm.

FAMILJ: Maken Kristofer, sönerna Hampus, 9 och Sixten, 8 plus en till son eller dotter på väg.

GÖR: Dekorationsmålare och färgsättare. Delägare, Karla Design & Dekorationsmåleri.

FAVORITFÄRG: V-slip.

TYCKER MINST OM: "Alla färger har sin plats och kan vara vackra på rätt ställe."

MÅLADE SENAST OM HEMMA: "Igår. Vi håller på att totalrenovera huset"

Karla Design & Dekorationsmåleri

Grundat 2000 av Hanna Säfström, Lotta Hammar och Sara Kebbon, alla tre arbetande delägare. "Om vi är målare eller konstnärer? Säg konsthantverkare."

Inga anställda.

Ateljé på Karlavägen i Stockholm.

Omsättning och vinst: "Ingen aning. Vi är jätteduktiga på att måla men ekonomin sköter revisorn. Vi kan i alla fall ta ut lön numera."

NAMN: Lotta Hammar.

ÅLDER: 36 år.

BOR: Solna.

FAMILJ: Sönerna Emil, 7 och Max, 5 samt pojkvän.

GÖR: Dekorationsmålare och färgsättare. Delägare, Karla Design & Dekorationsmåleri.

FAVORITFÄRG: "Har ingen. Det beror på sammanhanget."

TYCKER MINST OM: Limegrönt.

MÅLADE SENAST OM HEMMA: "Håller just nu på att bestämma färg i hallen. Det sitter färgprover överallt."

- Förlåt att jag tittar, men det är så roligt att se en riktig yrkesman i arbete, förklarade han.

DET ÄR EN VACKER liten historia. Det är också den nästa, som Sara återger. Hon var ute och körde bil med sin då sex-årige son Sixten och stannade vid ett övergångsställe där en målare just ska gå över gatan.

- Då ropar Sixten: "Mamma, kolla en kille i målarkläder!". Det hade han aldrig sett - men han var van att se mig och Lotta och Hanna på jobbet.

Berättar Sara - och tillägger att hon under den stundande mammaledigheten (nummer tre är på väg) funderar på att ta en sväng till Paris med den lille. Det är inte Seines kajer eller Eiffeltornet hon längtar till, det är den lilla penselbutiken på Rue Saint-Sapin.

- En hundra millimeters moddlare i svinborst, säger hon drömmande.

Troligen blir det en grävlingsfördrivare också, eller en av de där underbara handgjorda dubbelpenslarna i ekorrhår. □